

Előfizetési díj:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy órá	1 „
Megjelenik minden nap, az ünnepekét követő napok kivételével.	

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSGAI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:	
Négyezer hasábozott garmond sor ára	6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után	30 kr.
Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.	
Hirdetéseket felvesznek:	
Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22)	
„Haasenstein és Vogler (Neuer Markt 11.)	
Pestben: Lang Leopold (Erzsebet-ter 9 sz.)	
Nyilvántartási díjak:	
garmond sora után	20 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállítás:

Belső-farkasutca 76. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések s hirdetések küldendők.

„KELET“

politikai és közgazdasági napilap
második évfolyamára

kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi beküldését, legcélszerűbben postai utalványlapokkal.

A lap szellemi része felől kezeskedik a szerkesztőség buzgalma és a munkatársak bőv sorozatának szakavatottsága.

A lap kiállítása körül alólírott kiadó-hivatal minden kitelhetőt elkövet, hogy a t. előfizetők méltó igényei kielégítenek.

Az előfizetési árak a régiek:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy órá 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

8 előfizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk t. gyűjtőinknek.

Végül figyelmeztetjük t. előfizetőinket a különös kedvezményre, melyben, olcsó könyvek megszerzése által, a „Kelet“ előfizetői részesülnek.

A „Kelet“ kiadóhivatala.

A választási törvény novellája.

IV.

Pest, jan. 31.

(M. A.) Mindazon módosítványai között az 1848-i választási törvénynek, melyeket a törvényjavaslat indítványba hoz, nézetünk szerint legjobb — s az egyetlen, melynek czélszerűsége még eddig egy oldalról sem vonatott kétségbe — a választó-jogosultak állandó névjegyzékének behozatala. Ez képezi tárgyát a javaslat második fejezetének.

Az állandó névjegyzékek természetesen egyszer mindenkorra készítettnek el a törvényhatóság összeíró küldöttségei által, s évenként átmennek aztán a szükségessé váló kiigazítások.

sokon. Első tekintetre is szemünkbe ötlik ezen intézkedésnek két nagy előnye. Egyik az, hogy általa meg lesz kímélve az ország a pártszenvédelmek azon időelőtti fölszámolásától, mely az eddigi rendszer szerint történt összeírások alkalmával, a pártszenvédelmek érvényesíthetőségének, a választásoknak időpontját hónapokkal megelőzőleg az egész országot felrázta nyugalmából, szinrehozva egy szükségtelen, sőt káros előjátékát a pártküzdelmeknek.

A másik előny a szigorú igazságosság előnye. A javaslat e részének ugyanis egyik, eléggé nem helyeselhető czélja az, hogy senki ne vétessék föl — akár tévedésből, akár pedig az illető kerületben túlsúlyra vergődött párt érdekeinek jogtalan előmozdítására — a választók közé, s ne képesíttessék ez által őt meg nem illető jog gyakorlására, hanem csakis az, kit maga a törvény a választójogosultak közé soroz. Arról lehet vitatkozni, hogy a törvény czélszerűen, hogy méltányosan szabja-e meg, vagy nem a választójogosultság határát; elnevezhetjük e megszabást szűkebbül, vagy — a ki úgy tartja — tulli-liberalisnak: de azt hisszük, mindenki egyetért annak óhajtatásában, hogy a már megalkotott törvény szabványait kijátszani, hogy a választójogosultságnak törvényesen megszabott feltételeit ignorálni minél kisebb mértékben lehessen.

A javaslat gondoskodik erről mindenekelőtt azért, hogy a névjegyzék első elkészítését és évenkénti kiigazítását hivatalból — a törvényhatóság kiküldöttjei által — ajánlja eszközölnökök. Eddig személyesen kellett jelentkezni az összeíró küldöttségeknek, minek folytán vajmi könnyen megtörténhetett az, hogy a kit akár tévedésből, akár szándékosan nem értesítettek, el lön üve választói jogának gyakorlásától. A hivatalból összeírási hivatalos okmányok, az 1869-i választó-lajstromok, adó-és telekkönyvi kimutatások — alapján eszközöltetik, még pedig a helyszínen, községenként és nyilvánosan, minden községen előre kihirdetett napon és helyen, a községi előjárás közreműködésével; az így megejtett összeírás közszemlére kitetetik, közzé téve minden megtekintettségének ideje és helye; a névjegyzék ellen minden községen elfogadtatnak a felszólalások, még pedig nemcsak a kihagyott részéről, hanem a jegyzékbe felvettek bármelyike ellen is; az összeíró küldöttségek eljárása ellen panasz intézhető továbbá a felszólalási bizottsághoz, mely az ily panasz fölött legfeljebb 25 nap alatt nyilvános ülésben köteles határozni.

Ki ilyformán akár hivatalból, akár felszólalása folytán az állandó névjegyzékbe egyszer felvétetett, az minden további lajstromkiigazításnak figyelemmel kísérésétől fel van mentve. Tudta nélküli kitörlése még azon esetben sem történhetik meg, ha választóképeségét bármi oknál fogva elvesztette. A javaslat ugyanis elrendeli, hogy „azoknak, a kik a névjegyzékből kitöröltettek,“ e határozata a felszólalási bizottságnak írásban kézbesíttessék, (az eredeti szöveg 28-ik-, a 18-as bizottságának 30-dik §-sa.)

Az állandó névjegyzékeknek egy másik kiváló előnye az, hogy általuk az országgyűlés megszűnése vagy eloszlása után pár héttel már új országgyűlés ülhet össze. Az eddigi választási törvények szerint a képviselőválasztások szükséges előzményeit — központi bizottmány kiküldését, összeírásokat stb. — csakis az országgyűlés megszűnése, illetőleg eloszlása után lehetett elrendelni. Az állandó névjegyzékek mellett a választásokat bármikor keresztül lehet vinni. Még az állandó névjegyzékek első elkészítése, vagyis az új törvény életbeléptetése is nemcsak hogy nem hosszabbítja meg az országgyűlés vége, s a választások megtörténte közti időközöt, hanem már az idén körülbelül másfél hónappal előbb lehet megejteni a választásokat — melyeknek siettetése a kormánynak határozottan szándokában áll, mintsem azt lehetővé tették volna az 1848-ki választási törvények.

A javaslat második fejezetének egyik jelentékenyebb intézkedése az is, hogy a felszólalási bizottságoknak a választói jogosultság kérdésében hozott határozatai ellen a fellebbezések, nem, mint eddig, a belügyminisiteriumhoz, hanem a magy. kir. curiához intézendők (eredeti szöveg 30-ik, 18-as bizottsági 32-ik §.) Ez által vége lesz vetve a választói jogosultság, tehát a quæstio juris kérdése körül az ugynevezett „Cabinets justiz“-nak, a a pártkormány igazságszolgáltatásának, mely a legutóbbi választások után is annyi megtámadás és gyanúsításnak képezte tárgyát. Az ország első, független bírói testületének eljárása bizonyára nem fog alkalmat szolgáltatni e támadások jogos megújítására.

A választási törvényjavaslat második fejezete igen csekély módosításokkal ment keresztül a Deák-párt 18-as bizottságának, illetőleg részben már magának a pártconferentiának tanácskozásain. Meg vagyunk győződve arról,

hogy lényegesebb intézkedései a képviselőháznak is osztatlan helyeslésével fognak találkozni.

Politika és közgazdaság.

II.

A második francia császárságnak — minden nagy bűnei mellett is — megvan az a nagy érdeme, hogy az ország gazdaságát és iparát bőkezűleg támogatva, azt azelőtt hallatlan virágzásnak indította, az országot oly gazdaggá tette, a minő az soha sem volt.

Mindent meg lehet tagadni attól a szerencsétlen uralomtól, mely Sedán falai alatt összetört, de ezt az egyet nem!

Mit tett e tekintetben III. Napoleon?

Imé ezt tette:

Szétnevezett az ő hazájában, ellenfelei szavaival élve „lopott birodalmában“ és mindenekelőtt néhány száz milliónyi beruházási tőkét nyújtott a földbirtoknak a már régebbi idők óta fennállott földhitelintézetek fölségítése, újak teremtése, és azoknak az állampénztárból rendszeresített támogatása által. Erről beszél a Crédit mobilier, a Crédit foncier de France, s a párisi, marseillei, nevers-i kisebb bankok története, melyszerint e pénzintézetek nemcsak szabadalommal, hanem a kölcsönműveletek növekedő arányában pénzzel issegélyeztettek. Felfogva pedig azt, hogy az országos gazdaság felfegéllése csak úgy válik valóban gyümölcsözővé, ha mellette annak testvére, az ipar, hasonlóképp virágzásnak indítatik, tehát a hazai ipart is párhuzamosan segélyezte. Nem egy-két millió, hanem vagy 1000 millió frankra megy a segély, mit a második francia császárság nemzetgazdasági politikája a hazai földbirtok és iparnak nyújtott, s ha bámulva szemléljük, hogy Franciaország egy oly nagy szerencsétlenség után, minőt reá a sors 1870/71-ben mért, össze nem roskadt teljesen megsemmisülten; ha lát-

„KELET“ TÁRCZÁJA.

Báró Eötvös József emlékezete.

(Az akadémia Eötvös-ünnepélyére, febr. 2.)

„Isten veled hazám!“ — végsőt sóhajtja
És néma lön a Búsu dalnoka.
Örökre néma lön beszédes ajka,
S kihült eszméktől izzó homloka.
Mi a csapástól szíven sujtva állunk
S búnk' megnevezni szótát sem találunk.
De bár búnk néma s ajkunk szótalan,
Könyünk kiáltja: „Eötvös oda van!“

Oh mit veszítünk! Szó, köny, mind kevés itt!
A szó üres hang, a köny: buborék;
Nem állítják meg szívünk vérezését,
A mérgezett nyíl ha belé törék.
Ily sebre balzsam, ily bánatra nincs enyh!
Szívünk roskadva csügg a drága kincsen.
Ily kincs elvesztén egy nyújt csak vigaszt!
A gondolat, hogy mégis birtuk azt!

Mert a miénk volt! bár elméje lángja
Egy félvilágra szórt fényt, mint a nap.
És szíve lángi, mint a martyr-máglya,
Millióknak üdvéért lobogtanak.
Szavát, eszmébe kristályulva, dallá
Olvadva egész Europa hallá,
S míg taps riadt rá tul a bérceken:
A mi szívünk dobbant föl melegen.

Miénk volt ő! — Hiába irigyelte
E ritka kincset tőlünk a világ;
Hozzánk, e földhöz, forra szíve, lelke,
Nekünk fénylék szemén az égi láng;
Minket hevite keble tűz-parázsa,
Minket ragadt el szava bú-varázsa,
Értünk forrt könyje, nekünk szólt dala:
Ő mindenestől a miénk vala!

Mi láttuk őt a nyílt szellem-palaestrán,
Hol pajzs az eszme, szó volt fegyvere:
Győztes csapásait sebek nélkül osztván,
Hogy fölemelte a kit leverte.
Kicsiny alakja hogy' nőtt óriássá,
S míg ellenét szemével levarázslá,
Hogy szíveken nyeré meg harc-díját:
Szép homlokára ez vont glóriát.

Mert a ki hallá lágy csengésű hangját,
Melyben hit, ábránd, ész s szív olvadt,
Mint utas, erdőn, zárda kis harangját:
Büvöltön állt s lekötve hallgatott.
Ha szólt: a lég eszmékké népesült meg,
Mik őt szolgálták, töle lelkesültek;
S a merre járt: érintésén olyan
Erő s fény áradt, mint villanyfolyam.

Megleltük őt könyvháza rejtekében;
Láttuk lelkét előntve könyvein;
Hol a Karthausi borongott setéten,
Vagy szíve lángolt népe könyein.
Jajáért ége lelke tiszta lángja,
Magát emésztő fénynyel, mint a fáklya,
S a halvány lapra fényt s szó veté:
Hogy „szeretni az ember végzete!“

Szeretni — mint ő, nem tudott ugy senki,
Emberré, [hazát, családot egyaránt.
Szívének egy szüksége volt: szeretni.
Mint a nap nem tarthatja sugarát,
De szerteontja völgyre és halomra,
A várt és a kunyhót egy fénybe vonva,
S míg fenn bíbor pompában ég kelet:
Virág nyílik bedőlt sirok felett.

Szeretni — erre volt alkotva lelke;
Egész valója szeretet vala.
Üdvét az önfeláldozásba lelte,
S szétosztva kincsét dús lön általa,
Nagy szíve egész világnak elég volt;
Körülölvé mindent mint az égbolt,
A föld minden határaig elérte:
Szeretve az embert az emberért.

„Szabadságra!“ kiálta lelkesedve,
Egy rab se legyen a nagy földtekén;
Az emberekben teljék isten kedve,
S legyen egyenlő gazdag és szegény.
Testvér legyen mind, s bár a porszülőtte,
Ragyogjon égi származás fölötté!
S fajt fajjal és nemzettel nemzetet
Igazzág kössön össze s szeretet!

És e hazát, e népet, mennyi hévvel,
Magasztosan, tisztán szerette ő!
Nem a madár homályos ösztönével,
Mely itt hagyott fészkeire visszajő,
S ha romba lelke, újra oda épít;
Pedig nem sejtje: hogy mi vonja őt itt,
S nem tudja (mint köztünk sem annyian!)
Nevedben, oh hon, oly édes mi van!

Szerette e hazát, nem égbe nyúló
Hőfötte bérez- s daltelt mezőieért;
A tért, hol tán minden fű „vére hulló,“
Mert gyökerére hős szív önte vért;
Rákos mezőjét, mely még egyre hallgat,
E hallgatásban a szentelt fájdalmat,
És Buda ormán a nagy sírkövet,
Mely hosszú árnyat földre, szívre vet.

Szerette honját özvegy fátýolában,
S nagy harczieért, hol küzde honfi kar;
Mint esti szellő betakarja lágyan
A sebhelyet, mit szánt a bős vihar.
Enyészve bár, megannyi nyom volt...
S ha este ott állt s mult időkre gondolt,
Hol a mazó kaszával illatoz:
Kézébe' megzendült a szent koboz.

Nagy eszményét szerette ő e népben;
Dicső jövőjét, melyről álmodott;
Fejlődve, érve, szabadon, jólétben,
Új népet itt, hatalmast, gazdagot;
Künn a művelt nyugattal állva sorba,
Benn gondolatban, szívben egybeforva
S egy vágytól égve: oh hon, tégedet
Olyan magasra tenni mint lehet!

Szívének ez volt egyedüli vágya,
Ez gondja nappal, álma éjszaka.
De nem viraszta, nem küzdött hiába,
Megnyerte im, mit esdve kért maga:
Márványszobor sírjára nincs emelve.

*) A nép így nevezi a Cheladonium majust, melynek szára s kivált gyökere vörösrőzű erős nedvet ereszt.

juk, hogy oly nagy romlás után még 5000 millió frank hadiadót is kifizetni képes, bizonyára ezt azon kimeríthetetlen anyagi segélyforrásoknak köszönheti, melyeket számára a gazdaság és ipari ily módon történt felvirágoztatása teremtet.

A magyar királyság kiválóan termelő ország, területe 5000 geogr. négyszög mértföld, akkora mint Poroszország volt ezelőtt csak pár évvel, akkora mint a tulajdonképi Anglia, s van neki egy föld-hitelintézete 5 millió alaptőkével. Igaz, hogy most alakul még egy más hasonló intézet, volt igazságügyminiszterünk Horváth Boldizsár igazgatója alatt, majd az is megkezdte műveleteit vagy 5 millióval. És így az associatio nyújtani fog a magyar gazdaságnak 10 milliónyi segélyforrást.

Honatyáink számítsák ki, hány forint jut ebből egy mértföldre, hány krajczár egy holdra, s vessenek számot: vajon ha a magyar gazdaság csak ily segélyforrásokra támaszkodhatik, segíthet-e magán, fejlődhetik-e azzá, a mivé fejlődni hivatva lenne, az ország leghatalmasabb, kimeríthetlenebb segélyforrásává? Nem! ily kisszerű segedelmezés mellett mi soha se érjük meg a virágzó, belterjes gazdaszat fejlődését; mind utalhatunk a gazdaszati tudomány vívmányaira, maradunk a hagyományos rendszer mellett, mit méltán neveztek el „rabló-gazdaság“-nak; mert a föld értékét fokozatosan rabolja ki; a földmívelési minster mind bocsát-hatja ki a gazdasági egyletekhez szép körleveleit, a viszhang azokra alig lesz egy csinos stilyakorlatnál több; a föld-birtok egy olyan barát, ki mindig és kérélehtlenül befektetési kölcsönt kér, s ha adsz neki, hálásan fizeti vissza gazdag kamatokkal, ha pedig fukar vagy iránta, ridegen megtagad mindent, s eszközök nélkül — legyünk erről meggyőződve — a földbirtok nem fogja hasznára fordíthatni az emelkedettebb szakismeretet.

Gazdasági tanintézetek, gazdasági egyleteink hatása, nem azért oly csekély, mert talán ez intézetek és egyletek nem felelnek meg egészen feladatuknak, vagy mert talán a mi gazdaszati rendszert elfogadni képes vagy hajlandó ne lenne. Hanem a

Emlékjele eszméi győzedelme,
S melynek hűn áldozott egy életet:
Hajt már a mag, a melyet elvetett

S mint a vető, ha földbe szórta magját
S aztán a tél folytában elhala,
Utódi a dus termést learatják
S házukba jóllét száll be általa:
Ő is egy dús termés magvát veté el,
Virulatot és áldást hintve széjjel,
A mely után fogunk aratni még
Mi s fiaink s a késő ivadék.

Ő mondta: Ne sirassuk végzetét meg,
Ki a honért adhatta életét,
Sirboltja éjén ég örök szövetség
S neve fényére nem borul sötét.
Most rajta romlás nem vehet hatalmat:
A sziv földjét termékenyítve hamvad,
És szelleme a sir körül marad,
Tettekre intve az utódokat!

O a honért élt! É, folyvást mivéllünk,
Hatása által él eszméiben;
Az ő munkája, egyiké, hogy élünk,
Még halva is velünk érez hiven.
A szellem-harczra sinjából kikelve,
Fenn hordja zászlaját vezéri lelke,
S ha zendül majd a vég-győzelmi dal:
Nevéhez kötve lesz a diadal.

Oh ercsi sir, mely őröd drága hamvát,
Porában is megáldott nagy szívet:
Bocsásd álmahoz zöld erők fuvalmát,
S boltodnak árnyán lágyan fódve véd!
Zengj néki halk dalt, honom nagy folyója,
Arany kalászt susogtass, néma róna!
S csend ünnepeljen völgyön és hegyen,
Hogy álma édes és dicső legyen.

S te hon, te nép, melyet oly hűn imáda,
Nevének méltó emléket ha kérsz:

baj ott rejlik, hogy földhitelviszonyaink emelésére egy gyakorlati, hatályos agred-politikai irány még nem tette meg kívánatos hatását; az ország még nem látta eljötnék idejét, hogy megadja a földmívelésnek azt a nagyobb szerű támaszt, mely nélkül az a virágzás magasabb fokára fel nem emelkedhetik

Pedig „az idő pénz“, az idő eljött s annak felhasználása reánk nézve életkérdés, mert kiáll nekünk jót, hogy huzamos időig fogjuk a béke áldásait élvezhetni?

A béke olajágát diplomatiánk kezéből hamar kiűthetik a korunkban váratlanul felmerülő külesemények bonyodalmai. A háboru furiái megrohanhatják békészerető országunkat, s ha egy rázkodtatás minket nem talál rendezettebb közgazdasági viszonyok közt, véginségbe dőlünk.

Erős a mi bizodalunk a mi derék hadsergünk védereje iránt. De ha Európa legelső katonai állama is elbukhatott; minket is érhetnek csapások, s mindenre készen lenni eszélyesebb.

Hazánk jövője és biztonsága a véd-erő mellett nagy mértékben függ a virágzó közgazdasági állapotok jó előre való megteremtésétől. Egy gazdag ország egy szerencsétlen háboru következményeit is kiépüli. Egy szegény ország ellenben a sors kisebb mérvű csapásaira is kimerül és összeroskad.

A magyar szereti politizálni. Magyarország jövőjéről beszélni. Emlékezzék meg hát az eszközökről is, melyek a jövőt biztosíthatják.

Halmágyi Sándor.

Az 1872. évi államköltségvetés.

Az állandó pénzügyi bizottság az 1872-iki államköltségvetésre vonatkozólag hét §-ból álló következő tv.-javaslatot terjesztett a ház elé:

1. §. 1872. évre a magyar korona országainak rendes kiadásai 161.959.503 frt, rendkívüli kiadásai 70.211.891 frt, hitel és pénztárműveleti kiadásai 64.787.675 frtban állapíthatnak és ajánlatnak meg.

2. §. Ez összegnek fejezetek, címek és rovatok szerint osztatnak meg, melyekből mi a

Ne szóval, könnyvel áldd haló-porába:
S mit állítsz, szobra ne legyen csak érc!
De tedd, munkáld: nevét hogy emlegessék,
Szabad hazában, boldogság, műveltség,
Ha visszapillant, boldogulva, hon,
Hadd lássa népedet virányidon!
Szász Károly.

Képek az emberi őstörténelemből.

Finály H. Lajostól.
(Folytatás.)

Mihelyt tehát valahol szerszámot találunk, az az oly tárgyat, a melyen világosan látszik, hogy gondolkodó és okoskodó lény egy bizonyos, előre kiszámított és ennél fogva kétségen kívül ismert és szándékosan elérni kívánt célra tervszerűen elkészítette, önkénytelenül és mintegy ösztönszerűleg embernyomot látunk; embernek kellett annak lenni, mert más állatnál, bármi tökélyes legyen is aránylag különben, hasonló képességet nem lehet kimutatni.

És már most képzeljük magunkban, a mennyire tudniillik képesek vagyunk képzeletben oda érni, az első ember vagy első emberek helyzetét a világon.

Meztelen és az idő- és hőmérsékvtátozás minden benyomása iránt kitűnően érzékeny bőrrel, melyet minden tövis átszur, minden surlás megsebez, minden kövecs felsért; megfosztva az érzékeknek attól a kitűnő finomságától, a mely az állatnak oly biztos vezére a hasznosnak és kíváncsnak felkeresésében, az ártalmasnak és veszélyesnek kikerülésében; csak annyi testi erővel és ügyességgel, hogy a legkisebb ragadozó állatnak is menthetetlenül áldozatává kell, hogy legyen, ha megtámadja;

nagy terjedelemtől fogva csak a fejezeteket emeljük ki, u. m.:

A) Rendes kiadások:

I. A királyi udvartartás költségei 3.650.000 forint. II. Ő felsége kabinet irodája és e kabinet iroda nyugdíjai 61.395 frt. III. A főrendi- és képviselőház szükségleteire 700.000 frt. IV. az 1872. évre megállapított közösgyi kiadásokból a magyar korona országait illető összeg 23.983.714 frt. V. az 1849. évtől az 1867. évig tetteleg főállott központi kormány közgeinek nyugdíjai 270.000 frt. VI. nyugdíjak 2.530.367 frt. VII. az 1868. XV. t-c-ben elvállalt államadósági járuléki 32.723.200 frt. VIII. az 1871. évi 30 millió frtnyi ezüst-kölcsön kamataira 1.710.000 frt. IX. Horvát-Slavonországok beligazgatási szükséglete 4 millió 210.000 frt. X. Fiume költségei 85.120 frt. XI. állami számvévszék részére átalánykép 150.000 frt. XII. minsterelnökség 329.080 frt. XIII. Ő felsége személye körüli minsterium 66.384 frt. XIV. horvát-slavon-dalmát minster és személyzete 46.700 frt. XV. belügyminsterium 6.783.700 frt. XVI. pénzügyminsterium 49.125.661 frt. XVII. közmunka és közlek. minsterium 5.383.847 frt. XVIII. földmívelés-, ipar- és kereskedelmi minsterium 10. millió 178.204 frt. XIX. vallás- és közoktatásügyi minsterium 3.124.752 frt. XX. igazságügyi minsterium 10.239.677 frt. XXI. honvédelmi minsterium 6.607.702 frt.

Rendes kiadások összege: 161.959.503 frt.

B) Rendkívüli kiadások:

1. az 1872. évre megállapított közösgyi kiadásokból a magyar korona országait illető összeg 4.309.499 frt, II. az 1871. évi 30 millió ezüstköltsön törlesztésre 454.515 frt. minsterelnökség 30.000 frt, IV. Ő felsége személye körüli minsterium 3000 frt, V. belügyminsterium 773.432 frt, VI. pénzügyminsterium 15.559.154 frt, VII. közmunka-és közlek. minsterium 42.385.738 frt, VIII. földmiv. ipar és keresk. minsterium 1.719.134 frt, IX. vallás-és köz. ktt. ügyi minsterium 607.419 frt, X. igazságügyi minsterium 441.800 frt, XI. honvédelmi minsterium 2.321.000 frt, XII. a határovidék polgárosításának befejezése igényelt átmeneti kiadások 1.607.500 frt.

Rendkiv. kiadások összege: 70.211.891 forint.

C) Hitel- és pénztárműveleti kiadások.

I. Közös függő államadóság kezelési költsége 129.690 frt, II. földtehermentesítés és örökváltások 17.056.869 frt, III. vasuti kölcsön 5 millió 547.540 frt, IV. szőlődezsma-váltás 2.342.141 frt, V. sorsolási kölcsön 5.311.150 frt, IV. gömöri vasutazalaglevélkölcsön 3.198.558 frt, VII. 1871. évi 30 millió frtnyi ezüstkölcsön 26.186.940 forint, VIII. függő adósság 1.544.487 frt, IX. pénztári műveletek 2.470.300 frt.

a körülötte létező tárgyak és működő erők minden ismerete nélkül, annyira, hogy még távolságról, nagyságról, súlyról, időről sincs semmi fogalma; a beszédnek oly kevésbé még birtokában, hogy arra való képességét még nem is sejtí, értelmi tehetségeit még legkevésbé se veszi észre; legfőlebb annyi ösztönnel, a mennyi a természet legelső és legnélkülözhetetlenebb szükségéi kielégítésére hajtja; ha ezt képzeletünk eleibe tudjuk állítani, lesz némi fogalmunk az első ember helyzetéről.

Képzeljük már most ezt a gyámoltalan lényt még épen csecsemőnek és körülvéve részint közönyös, részint ártalmas lények és erők sokaságától, minden védelem, minden segély, minden ápolás vagy legalább emberi ápolás nélkül, nemde bátran kimondhatjuk, hogy el kell pusztulnia még mielőtt csak némileg öntudatára ébredhetne az életnek.

Fennmaradásának lehetőségét csak úgy lehetne képzelni, ha vagy azt tesszük fel, hogy léteztek mellette oly lények, a melyek alkalmasak és képesek voltak neki a kellő ápolást és védelmet nyújtani, vagy pedig ahhoz a véleményhez csatlakozunk, hogy az első ember mint kész, kinőtt, kifejlődött és anyagi és szellemi képességeinek tökélyes birtokában lévő lény jött a teremő akár a természet kezéből.

Az első feltévést bajossá teszi az a körülmény, hogy a követelt—mindenesetre nememberi — lények lételet sem fajoknak élő képviselőiből sem rólok fennmaradt biztos nyomokból, kellő határozottsággal kimutatni és bizonyítani nem vagyunk képesek; az utóbbi mellett szól a teremő történelméről az ókor és ujkor minden mivelt és félmivelt nemzeteinél elfogadott, a hitregékkel való összeelgyítés következtében részleteiben változó, költői kifejezéseiben különböző eszményekkel tarkított, de alapvonalaiiban mindenütt egyező, és hihe-

Hitel és pénztárműveleti kiadások összege 64 mil. 787.675 frt.

3. §. Az előbbi szakaszban megajánlott kiadások fődőzésére Magyarország jövedelmei, a magyar korona országait együtt illető közös költségekre és Horvát-Slavonországok beligazgatási szükségleteire nézve, egyszersmind Horvát Slavonországok bevételei és pedig: a rendes költségekre a rendes jövedelmek, a rendkívüli költségekre és kiadásokra a rendkívüli és meghatározott összeg erejéig a hitel- és pénztárműveleti bevételek, a hitel és pénztárműveleti kiadásokra a hitel és pénztárműveleti bevételek jelöltetnek ki a következő előirányzat szerint:

a) Rendes bevételek. I. Ő felsége személye körüli minsterium 840 frt, II. belügyminsterium 109.882 frt, III. pénzügyminsterium 147.791.221 frt, IV. közmunka- és közlek. minsterium 103.618 frt, V. földmiv. ipar- és keresk. minsterium 8.692.983 frt, VI. vallás- és közokt. ügyi minsterium 271.534 frt, VII. igazságügyi minsterium 60.529 frt. Összesen: 157.030.597 fr.

b) Rendkívüli bevételek. I. A közös pénzügyi pénztár készleteinek és követeléseinek a magyar korona országait illető részéből 3.512.705 frt, II. belügyminsterium 55.276 frt, III. pénzügyminsterium 7.194.741 frt, IV. közmunka- és közlek. minsterium 1.306.000 frt, V. vallás- és közokt. ügyi minsterium 11.400 frt. Összesen: 12.080.122 frt.

c) Hitel és pénztárműveleti bevételek: I. Földtehermentesítési és örökváltások 17.056.869 frt, II. vasuti kölcsön 21.136.706 frt, III. szőlődezsma-váltás 2.342.141 frt, IV. sorsolási kölcsön 7.371.150 frt, V. gömöri vasutazalaglevélkölcsön 6.198.558 frt, VI. 1871. évi 30 millió frtnyi ezüstkölcsön 26.186.940 frt, VII. függő adósság 23.656 frt, VIII. pénztári műveletek 3.520.300 frt. Összesen: 83.836.320 frt.

4. §. A 2. §-ban megállapított rendes kiadások és a 3. §-ban megajánlott rendes jövedelmek között, 4.928.906 frt, — a rendkívüli s a hitel- és pénztárműveleti kiadások és a rendkívüli s a hitel- és pénztárműveleti bevételek között 39.083.124 frt, — s így összesen 44.012.030 frt, különbözet mutatkozván, ezen különbözet 1.883.389 forint erejéig az 1871. évi XLV. törvényezikk által fölvett kölcsönből fődőzendő, a fennmaradó 72.928.631 forint hiánynak egy része külön e ezélel alkotandó törvény által kijelölendő kincstári birtokok eladási árából és a pénzügyminster által az ingó vagyona alapján létesítendő előlegezési hitelművelettel lesz fődőzendő, a hiány hátralévő részének fődőzése végett pedig fölhatalmaztatik a pénzügy minster, hogy az államnak a díjak, bélyegek és illetékek hátralékaiból származó és nagyobb részt jelzálogilag is biztosított követeléseit alapján a fődőzendő összeg erejéig, időről-időre kamatozó kincstári utalványokat adhasson ki,

tőleg az előadtamhoz hasonló okoskodásból folyt hagyományos monda.

A Gangesz torkolataitól a jeges tengerig, Japántól Californiáig, Hinduk, Parszok, Egyiptomiak Görögök, Germánok, Kelták, a budhista Chinaiak, a napimádó Aztekek, szóval a mivelődés bár csak közepes fokáig emelkedett nemzetek hitregéibe szőtt kozmogóniák és végre maga a Genesis elején leirt történelme a világ és ember teremőének valamennyien egyeznek abban, hogy az embert isten teremőette és úgy állította a világba, mint tökélyesen kifejldött, képességei egész összegének kétségtelen birtokában levő lényt; sőt nem is állapodik meg itt a monda és hagyomány, hanem fel-fogván és átértvén, mily gyámoltalan helyzetben találta volna magát még így is az ember, mindenik felteszi, hogy létele első korszakában még közvetlen érintkezésben és közlekedésben maradt a teremő istenséggel, s ettől kapta első tanításait és oktatását; ez figyelmeztette őt saját tehetségeire és képességeire, és adta neki az első utmutatást ezek érvényesítésére és felhasználására. Az óskorban élt tudósok és bölcsek, a kiktől e mondák származnak, kétségen kívül még sokkal elevebben érezték a miveltség merő hiányával képzelt ember gyámoltalan állapotát, hogy sem kézelhették volna, hogy ez a lény ovó és ápoló kezek és utmutató oktatás nélkül meg tudott volna maradni, és miután hiában kerestek a világon oly nem emberi lényt, a melynek az ovó, ápoló és oktató szerepet csak némi valószínűséggel is tulajdoníthatták volna, mi való természetesebb, mint hogy e szerepet a világot teremőett és annak fentartását biztosított istenségre vagy felfogásokhoz képest istenségek ruházták.

(Folyt. köv.)

vagy e hiány fődőzését más megfelelő, függő adósságot képező hitelművelettel eszközölhesse.

Az ezen hitelműveletek folytatán származandó függő adósság azon arányban lesz visszafizetendő, a melyben az érintett követelések az államháztartáshoz befolyának.

5. §. Hogy az államnak a 3. §-ban elősorolt jövedelmei folyókká tétethessenek, az 1868: II., XI., XIV., XV., XVI., XVII., XVIII., XIX., XX., XXII., XXIII., XXIV., XXV., XXVI., XXXIV. és XXXV. törvények között megállapított és az 1871: LVI., LVII., LVIII., LIX., LX., LXI., LXII., és LXIII. törvények által a folyó 1872-ik évi dec. hó 31-ig érvényben tartott egyes és fogyasztási adók, jövedékek, díjak, bélyegek és illetékek, a révvány és az államvagyon jövedelmei s az állam egyéb rendes bevételei, valamint a határvidéken fönálló adók az 1869: XVI. és XXII., az 1870: XLIX., L., L., LVI., LVIII. és LIX. és az 1871: LVIII., LXI. és LXIII. törvények között tett, s az év folytán a törvényhozás által netalan még teendő módosítások megtartásának kikötése mellett, az 1872. évre ezennel megajánlatnak és megszavaztatnak.

6. §. Az előbbi szakaszban megszavazott, valamint a 3-dik szakaszban előirányzott, s a 4-dik szakaszban a hiány fődőzésére kijelölt egyéb bevételek csupán a jelen törvényben megajánlott kiadásokra fordíthatóak és átruházás e kiadásoknak se fejezetei, se címei, se rovatai között nem engedhetik.

7. §. E törvény végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatik meg.

KÜLFÖLD

Kolozsvártt, febr. 1.

(S.) A porosz képviselőházban most foly a költségvetés feletti vita. Ez magában kevés érdeket nyújt a külföldnek. De mégis van egy pontja, mely általánosságánál fogva a mi figyelmünket is felhívja, t. i. a vallás és közoktatási budget feletti vita folyamában felmerült elvi kérdések kerültek napirendre. A kormány határozott támadást intézett a német ultramontanizmus üzelméi ellen; különösen nagy hatást keltett az új szabadelvű oktatásiügyi miniszter dr. Falk és Bismarck herceg beszéde. Az utóbbi beszéde sokkal hatásosabb volt a cultusminiszterénél, ki egyáltalán inkább védelmi állásba helyezte magát az ultramontan szónokok támadásaival szemben. A birodalmi kancellár ellenben hatalmas vágásokat mért a klerikális izgatók fejére. Beszéde elején határozottan elítélte a centrum-pártot, mely az államot felekezeti kerületekre akarja földarabolni. Bismarck herceg aztán fejtegetni, kezdé, miért oszlattatott föl a cultusministerium katolikus osztálya. Ő — úgy mond — már négy év előtt tanácslá a királynak e fölösztatást, mert inkább akar egy nyíltan működő pápai nuntius, mint egy ily katolikus osztályt. A katolikus sajtó — folytatá Bismarck herceg — mindenütt solidárisan lép föl az állam ellen. E sajtót találon el lehetne nevezni a francia érzelmű rajnaszövetség sajtójának. A németországi katolikus sajtó e solidaritása kiterjed a külföldre is. — Bismarck herceg e nevezetes beszéde, melyet sajnos, csak távirati kivonatok után ismerünk, élesen és értehetően jellemzi ama politikát, melyet a berlini kabinet, újabb magatartásához híven, a klerikális agitációval szemben tovább is követni fog.

Angliában a napikérdések felszínén folyást az Alabama ügy üszik. Az a kérdésben a hatalmas amerikai unió és Anglia között fölmertült nehézségek békés megoldására, mint tudjuk, egy nemzetközi választott bíróság ült össze Genfben. A bíróság már meg is kezdte működését, melyben lelkép azt a kérdést kell megoldania, hogy miért és mennyi kártérítést kelljen a brit birodalomnak Washingtonban fizetni azért, hogy a lefolyt amerikai háborúban lázadó déli államok támogatására kalózhajókat szervezett. Egy londoni sürgöny szerint az angol kormány kijelenté, a genfi conferentia előtt, hogy a washingtoni szerződés, melynek alapján a genfi bíróság összehívott, ez utóbbinak munkáját csak az Angliában kiállított kalóz-hajókra nézve ismeri el. Ezzel Anglia visszautasítja az amerikai memorandumban fölállított elvet: a bíróság mondja ki, hogy Anglia köteles a semlegességének megtöréséből származott indirect károkat megtéríteni. Ezzel az egész ügy majdnem azon komoly helyzetbe szorult vissza, melyben a múlt évben a világot háborúval fenyegette.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, febr. 3. 10 ó. 45 p. d. e.

Érkezett: febr. 3. 11 ó. 35 p. d. e.

Lonyai elnöklete alatt az akadémia tegnap nagy diszszel fényes vendégkoszoru jelenlétében tartá meg az

Eötvös-ünnepélyt. Lonyai emlékbeszéde, Szász Károly költeménye tetszésben részesültek.

Ráday lemondását a minisztertanács nem fogadta el, de ő még mindig ragaszkodik hozzá.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, febr. 3-án.

— A király és királyasszony f. január 29-én indultak el Salzburgból, hol a lakosság nagy számmal jelent meg az indóháznál. A felségeik külön gyorsvonaton utaztak.

— B. Eötvös Józsefért e hó 1-én gyászisteni tisztelet tartott a pesti egyetemi templomban. Az egyszerű gyászravatal a templom hajóban volt fölállítva. Az első padon a boldogult özvegye, fia egyik leánya foglaltak helyet teljes gyászban. Mögöttük Toldi Ferenc az egyetem rektora, s a négy kar dékánja ültek. A gyászszertartást Ipolyi püspök vezegte s a kar Mozart nagy requiemjét adta elő.

— A horvát nemzeti párt férfiai és a magyar kormányelnök közt újabb értekezlet tartott, melyen Lonyai határozottan formulázott pontozatokkal lépett fel. Így tehát remélhetőleg az ügy rövid idő alatt békés megoldást fog nyerni.

— Pestváros statisztikai hivatala rövid fenállása óta már is szép jelét adta tevékenységének. Csereviszonyban áll a stockholmi, velencei, brüsseli, romai, flórenczi, lillai, nápolyi, palermoi, genti és glasgowi városi, továbbá dán, poroszországi, thüringiai, bajorországi és osztrák állami statist. hivatalokkal. Mind ezen hivatalok több ezer forint értékű könyvekkel gyarapították könyvtárát s csak maga Bécs 97 vastag kötet statistikai munkát küldött több 100 frt értékben. A várost érdeklő statis. anyag rendszeres feldolgozása már a lehetőségig kerékvágásba jutott s ez irányban legközelebb igen becses és érdekes közlemények várhatók. E közlemények első évfolyama világot fog vetni a hatóság működésére s annak localis viszonyaira.

(S.) Színház. Fehérvárinó assz. jutalomjátéka tegnap a nálunk rég nem látott „Fekete orvos,” az en compagne gyártó divatos francia színrodalom eme hatásos terméke, zsufolt házat csinált annyira, hogy még a zenekar is el volt foglalva. A fekete orvos szerepében Kovács, Pauline-éban Boér Emma, s a marquisné-ében a jutalmazott igyekeztek a hatásosabb mozzanatokat kizsákmányolni; általában azonban nagyon vonatottan folyt le az előadás. Mátrai B. Béla a lovag szerepét nem tudta kellőleg érvényre emelni, főképp mert halványon festette annak alapvonását: a kihívó hetvenkedés ürességét.

— A budget-törvény végre e hó 1-én tartott ülésen az általános vita befejezése után általánosságban és részleteiben elfogadtatott.

— A magas királyi udvar — legújabb hírek szerint — már e hó végével Budára jönne.

(S.) Némethi Irma fizetésének mennyiségéről hozott hírünket biztos helyről vett értesülés alapján oda módosítjuk, hogy a k. assz. évi fizetése nem 3000 hanem 2200 fr.

— A tudós kutya, melyet közlebbi számunkban említettünk, a nemzeti szállóhoz tartozó Macskási-ház 40-dik számú földszinti szobájában látható. Az érdeklődőket figyelmeztetjük.

— A gazdasági egyletnek folyó 1872-ik év február hó 5-én d. e. 10 órakor választmányi ülése lesz. b. Huszár Sándor ur elnöklete alatt, a titoknoki szálláson.

— A kolozs-monostori m. kir. gazdasági tanintézet ifjúsága által január 20-án, önszegélyző egylete javára rendezett táncszünet jövedelmének kimutatása: Az összes bevétel: (belésszámítva a felülfizetéseket is) 955 frt 20 kr. Az összes kiadás 864 frt 69 kr. Maradt tehát az önszegélyző-egyletnek 90 frt 51 kr. tiszta jövedelem. Mélt. gróf Beldi Ferencné és gr. Eszterházy Kálmáné ö nagyságai 100—100 frttal válták meg jegyeiket. Ezen kívül felülfizettek még: Gróf Wenheim Krisztina ö nagysága 20 fr. tek. özv. Gubicz Andrásné urnó 19 frt 20 kr. Nagymélt. Hajnald Lajos érsek 15 fr. Tek. Bányai Mihály ur 13 frt. Tek. Tuba Lajos tanár ur 10 frt. Tek. Kovács Károly ur 8 frt. Mélt. gr. Péchy Manó 8 frt. Tek. Kis Sándor ur 8 frt. Tek. Gálfi Sándor ur 6 frt. Nagym. Lonyai Menyhért 5 frt. Mélt. gr. Karácsonyi Guidó 5 frt. Tek. Kodolányi Antal igazgató tanár ur 5 frt. Tek. dr. Enez Géza tanár ur 5 frt. Tek. Gamaut Vilmos tanár ur 5 frt. Tek. Mina János tanár ur 5 frt. Tek. Székely Mihály tanár ur 5 frt. Tek. Vörös Sándor tanár ur 5 frt. Tek. Walter Lajos tanár ur 5 frt. Tek. Ritter Gusztáv kertész ur 5 frt. Tek. dr. Haller Károly ur 5 frt. Tek. Czink János ur 5 frt. a „M. P.” tek. szerkesztősége 5 fr. Tek. Binecz Sándor ur 4 frt. Tek. dr. Gálfi András 3 frt. Tek. Ladányi Sándor ur 3 frt. Tek. Galgóczi Károly ur 3 frt. Tek. Csulak

Dániel ur 3 frt. Mélt. gr. Bethlen Polixena ö nagysága 2 frt. Tek. Demjén László ur 2 frt. Tek. Suller Dániel 2 frt. Mélt. Beldi István 1 frt. Tek. Heigel József tanár ur 1 frt. Tek. Lukács Ferencz ur 1 frt. Tek. Vég Sámuel ur 1 frt. Mely szives felülfizetéseket az egész ifjúság nevében forró köszönetet mond: A bizottmány: Skopecz Ödön b. jegyző.

— A kolozsvári iparos-egylet javára m. hó 27-én tartott bálra felülfizettek: Kormánybiztos gróf Péchy Manó ö nmga 50 frt, Bányai Istvánné 2 frt, Benigni Samuné 3 frt 50 kr. Ifj. Tauffer József 4 frt, id. Lászlóczky Péterné 2 frt 50 kr., ifj. Varga Dániel 5 frt 50 kr., Harmati István 2 frt. Florián Sándor 2 frt. Fent elősorolt tisztelt felülfizetők fogadják ezuttal hálás köszönetünket az iparos egylet nevében. Az összes bevétel volt 854 ft 30 kr. kiadás 352 frt 53 kr. maradt tehát az egylet javára 501 frt 77 kr. Mamicza János ipar. e. pénztárnok.

— A helybeli nyomdász-testület által rendezett játékon czélu táncszünet tegnapelőtt folyt le. A Redoute-terem egyszerű izléssel volt földszitve. Kilenc óra előtt a sor-magytárral kezdett vette a vigalom s fokozódó kedvvel, kitartó szenvedélyvel tartott: míg a szürkülő regg a lámpák és csillárok bágyadt fényével összeolvadva a gond nélkül átjelelt édes órák emlékeivel, búcsut intettek a vigan tánczoló pároknak. Guttenberg lelkes bajnokai tánczosnőiket valóban csinos tánczrenddel örvendezteték meg, mely becsületére válik a helybeli sajtó buzgó munkásainak. Közönség a közeposztályok köréből meglehetősen számmal jelent meg. A helybeli napi-sajtó szintén képviselve volt e táncszüneten.

— Bethlen, február 1. 1872. A „Magyar Polgár” mai napról kelt 25-dik számában a „nyilttér” rovatában, egy kérdés gróf Bethlen Sándor képviselő urhoz írt cikkre van pár megjegyzésünk. Eltekintve annak czélzatától, kijelentjük, hogy ama cikket Bethlenből, bethleni választó nem írta, annál is inkább nem írhatta, mivel mi jól tudjuk, miként Bethlen Sándor gróf ur, mint országos képviselő, az országgyűlés ideje alatt mindig Pesten volt, s képviselői mandatumának saját ügyének rovására, lelkiismeretesen megfelelt; azért kár volt cikkirónak, ha állításának igazsága érzetében nyult tollához, ama tendentiosus cikket megírására a fejét a strucc-madár módjára Bethlennel takarni be. A bethleni választók.

— Szentjánosi és Veisz mai számunkhoz mellékelt mag-árjegyzékét ajánljuk t. olvasóink figyelmébe. E jónévű kereskedés már 11 dik évjegyzékét teszi közzé, mi eléggé bizonyítja a hirdetett áruk jeles voltát.

Kimutatás. A kolozsvári takarékpénztár 1872. Január havi üzlet forgalma.

Bevétel:	f. 61814.38
Betétek 333. tétel után	f. 127745 —
Visszafizetett váltók	8865 —
Visszafizetett előlegek	2235.02
Befizetett kamatok	744.22
Illetékek	8500 —
Többek azamlájára	5000 —
Visszafizetett elhelyezmények	6. —
Elhelyezmények után befizetett kamatok	14.40
Állam illeték előlegek után	214924.02
Pénztármaradvány Deczember 31-ről	45764.53
	260688.55

Kiadás:	
Visszafizetett betétek s tőkésített kamatok 158 tétel u: f.	78381.28
Betétek után kifizetett folyó kamatok	38.43
Leszámitolt váltókra	11555. —
Előlegek értékpapírokra	7460 —
Megtérített kamatokra	125 —
Kezelési költségekre	61.39
Megjelenési tisztelet díjakra	223. —
Állam illeték előlegekre	14.40
Tiszti fizetésekre	263.32
	202121.82
Pénztári maradvány Január 31-én	58566.73
	60688.552

Kolozsvártt, Január hó 1872.

A szerkesztő postája.

F. E. urnak, Kocsárdon Az előfizetés, tetszés szerit történhet havonként, negyed, fél vagy egész évenként. Megtudakoztuk a kiadó hivatalban a dolgot, mely azt a felhívást úgy érti, mint figyelmeztetést az iránt, hogy a többször ujtított előfizetés mindannyiszor új czimszalag nyomást, könyvezést sat. vonván maga után: könnyen megeshetik a zavar. A bármennyi időre megszerzett jog azonban természetesen a megszerzés s az egyéni szabadságot még mi, pecsovicok is, tiszteletben tartjuk. Különbön örülünk, hogy köztünk ily magyarázatásokra nyílt alkalom. Szives üdvözlétünket.

A kiadó-hivatal izeni t. Gergely Lajos urnak, hogy a lap negyedévi előfizetési díja Marburgba 3 frt. 75 kr.

A közönség köréből.*)

Válasz Buda Imre, Várpataki és Tóth László uraknak.

Fehérvíz, jan. 29.

A „M. Polgár” idei 17 és 18-ik számaiban Buda Imre ur is meg akarván a hunyad-megyei tisztújító gyűlés történetét írni, annak folytán pártom és személyemet illetőleg épés kifakadásaitól megkímélni nem tudott.

Sem időm — annál kevésbbé kedvem a Buda Imre féle urakkal vitát kezdeni — az igazság érdekében azonban legyen szabad e becses lapokban azokra — érintve Várpataki és Toth László urakat is — lehető rövidséggel nyilatkoznom.

Buda ur azon vádja illetőleg rágalma, hogy én voltam azon színlelt elv- és jó barát, ki Szilvási Lászlót az alispáni jelöltségben kijátszottam, szolgáljanak válaszul magának cikkezőnek azon sorai, a hol a szilárd meggyőződésű jobboldali Szilvási feileptetése a baloldal által, csak azon feltétel alatt történt meg, hogy ha hála fejében — mint alispán a követválasztásokkor — az ellenzéki képviselő megválasztásában akadályul nem szolgál. ehhez commentár alatt szükséges! Ilyen előzmények után valószínű, hogy Szilvást — a jobb oldali megyében — nem én, hanem felléptetője az ellenék buktatta meg.

Hogy eziránt akkoron, mint határozott elvű ember, őszinte sajnálatomat nyilvánítottam, azt benső igaz meggyőződés, nem pedig cikkező szerint, jezsuitismusból tehettem és tettem is.

Bámulatos önmegtágadás, hogy Buda ur elhallgatta az őt megbuktató okokat és okozót. Toth László, mint eleitől fogva egyik hasznos és tevékeny tagja a megye és közgyűléseinek, a mellőzés miatt talán méltó joggal is indigálódik — addig Buda ur tiszta önzéstelenség és közügyek iránti érdekltségéből, csak az anyagi hasznot ígérő megyei választások alatt jelenik meg — fitogtatva olcsó hazafiságát — eltakarni igyekszik, hogy a tudva levő J. D. által felajánlott szolgabírságra csak gondolt volna is.

Felhozott árnyalataimat illetőleg, hogy fiam és sógorom érdekei és ambícióért — nem pedig pártom előnyére működtem — azt a választási eredmény — párt szempontból tekintve — bőven megezőfolja.

Ezzel személyemet illetőleg mindenkorra — Buda urral — a vitát szemről bevégzettnek tekintem.

A pártok erkölcsiségéről szóló dissertációjából, mellőzve egyebeket, csak az eredményre van csekély észrevételem.

(Vége következik.)

*) A közérdekű fölszólalásoknak szánt e rovat alatti közleményekért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a Szerk.

KÖZGAZDASÁG

A m.-vásárhelyi piacz árai jan. 25-ről alsó auszt mérője. Tisztabuza 5 ft. 70 kr. Rozs 3 ft 60 kr. Elegybuza 4 ft 26 kr. Zab 1 ft 60 kr. Széna kötve 1 ft 90 kr. Egy ől fa 36 hlv. hosszú 14 ft — kr. Egy font fagygyuertya 39 k. Marhahus fontja 18 kr. Konyhaliszt — 12 kr. Lencse kupája 20 kr. Paszuly kupája 14 kr. Burgonya, mérője 2 fr 50 kr. Disznózsir fontja 60 kr.

Deési piacz árai jan 30-án. 1 véka tisztabuza, legjobb, 6 ft — kr, rozs 4 ft —, elegybuza 5 ft 40 kr, zab 1 ft 40 kr. Széna mázsája 2 ft 50 kr. Egyszekéria hosszú 10 ft — kr. 1 font fagygyuertya 40 kr. Marhahús 16 kr. Konyhaliszt — 9 kr, paszuly 18 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Jan. 31-én 5%. Metalliques 100 fr 62.85. Kamat —. 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 72.30 1860. Kölcsön 106.—. Bankrészevény 865. Hitelintézetek részvények 348. frt. 348.50. London 11 ft. st. 113.10. f. 20 kr. Ezüst 111.75. Cs. kir. arany 5.38 Napoleondor 8.99 —

Urbéri kötvények: Magyarországi 80.25. Temesi 78. —. Erdélyi 735. Horváthországi 78.50.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Nyilttér*)

(1868 oltá) okleveles fogorvos Máthé

Bécsből; lak. jelen. Kolozsvártt e hó 20-ig az Európa Szállod. 5 és 6. sz. Rend: fog és szájbajokban szenvedőknek nap. 9—12 d. u. 2—5 óráig. — Szegénysorsuaknak ingyen. Consullatok és nyomtatott övjegyzékek mindenkinek ingyen.

*) E rovat alatt közlöttékért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a szerk.

A muzeumutczában

egy 500 öltetelmű kert a rajta lévő lakház és körkerítéssel akár egészen, akár két részre osztva, jó feltételekkel és biztos helyre hitelbe is eladó. E tekintetbeni értekezéseket elfogad Kolozsvárt bel-közép-utca 533 számú szállásán

SZENKOWICH MÁRTON.

Eladó szénafű.

A Harmad-völgyben, az óvári ferályba mindkétfelől t. Magyar ur szomszéd ságában 10 rud szénafű eladó.

Az Elő-völgyben, a királykút körül, 12 rud szénafű eladó. Bővebb értesítést ad mlts. özevgy Szöcs Józsefné, belső közép-utca Szöcs-házban.

Köhhurut (szamarhurut) és fojtóköh-betegeknek.

Biztos segély szamarhurut és fojtóköh ellen gyermekeknek, valamint torohgyik-, torok- és tüdőbetegek számára.

Inhalatio-készülékek

beteges lélegzési szervek ellen Krillschorsch Frigyesztől, gyógyszer. Bécs-Ujhelyen.

Észszerű gyógyítás gyógyszeres beszívás által szamarhurut és fojtóköh esetében gyermekeknek, valamint torokgyik-, torok- és tüdőbajokban.

Készülékeim fájlagos hatását számos kísérlet után a cs. kir. közpórházban Bécsben, valamint bel- és külföldi orvosi tekintélyek elismerték és beküldött bizonyítványokkal tanúsították.

Árak: 1 Inhalatio-készülék	3 frt — kr.
Balsamos-növényi készülékek) hússzori	— " 90 kr.
Ásványos ") beszívásra	— " 90 kr.
Röpirat	— " 30 kr.

Részleteket a beszívás eszközéről használatáról dr. Czuberka C. röpirata tartalmaz, jelenleg másod-orvos a bécsi cs. kir. közpórházban.

Kapható Kolozsvárt: Wolff J. Brassóban: Jekelius. Pesten: Török J. Pozsonyban: Heinrici F. urak gyógyszerházában.

Dombóvár, ápril 4-kén, 1871.

Tekintetes ur!

Ámbár önnek inhalatio-készülék használatát több mint 12 éves feladásom bajomban csak most kezdem használni, e készülék csodás gyógyerejét még is akkora mérvben érzem, hogy indítatva vagyok önnek köszönetet mondani. E mellett minden hasonló és egyéb bajban szenvedőknek ajánlom e készülék használatát, s meg vagyok bízva felkérni Önt, hogy ismét két készüléket, két balsamos és két ásványi készletet röpirattal együtt hozzám küldeni sziveskedjék. Ennek elvárában ajánlom magam tisztelettel.

ELSZASZÁR ENDRE, Dombóvárott.

Az emberi nem százezrei köszönhetik szép hajukat az egyes-egyedül létező legjobbnak és legbiztosabbnak hajnövesztőszer-nek.

Nincs már jobb valami

a haj

előmozdítására

mint a világ minden részében oly ismeretes s híressé lett, az orvosi kar által megvizsgált, a legfényesebb és legesetesebb sikerrel koronázott, és ő cs. kir. apostoli Felsége I. Ferencz József Magyarország és Csehország királya s au z-

növésének

és fentartására,

triali császár stb. által 1865. évi nov. 18-án 15.810-1892. sz. a az összes ausztriai birodalomra s az összes magyar koronaországokra nézve császári királyi kizárólagos szabadalommal kitüntetett

Reseda-göndörítő-hajkenőcs

melynek szabályszerű használatánál a fejtető legkopaszabb helyei is teljhajzatuakká lesznek, a szürke s vörös hajzat sötétszínűvé válik, csodálatos módon erősíti a hajtalajt, mindennemű korpaképzést pár nap alatt tökéletesen eltávolít, a haj kihullását rövid idő alatt tökéletesen és mindenkorra megátalja, s a hajnak természetes fényt ad, és hullámszerűvé

képezi és a legkésőbb korig megőrzi az őszüléstől. Rendkívül kellemes illata és pompás kiállítása által azonkívül még fűdizét is képezi a legfinomabb pipere-asztalnak is.

Egy tégely ára használati utasítással (hét nyelven) 1 frt 50 kr, postán küldve 1 frt 60 kr.

Ismét-eladók illő elengedésben részesülnek.

Gyár és főközponti szállítási raktár nagyban és kicsiben

POLT KÁROLY

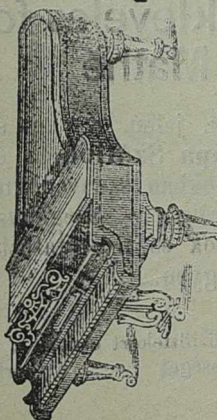
illatserzés és több cs. k. szab. tulajdonosnál

Bécsben, József város, piaristautca, 14 szám saját házában.

a hova minden írásbeli megrendelés intézendő, melyek a pénz előleges beküldése vagy postai utánvét mellett a leggyorsabban teljesítenek.

Főraktár: Kolozsvárt: Wolff János gyógyszerházában és Csapó Sándor nagy Bazárjában, és Schiesz Károly gyógyszerész-nél Balászfalván.

NB. Valamint minden kitűnő gyártmányánál, úgy már ennél is utánzások és hamisítások kísértetnek meg, s ez okból kéretik mindenki, hogy vásárlás végett egyedül a fentebbi raktárhoz forduljon s Polt Károly bécsi reseda-göndörítő-kenőcsét világosan megismerje, figyelven a fentebbi védjegyre.

Triska Ferencz Zongora

kereskedő Kolozsvárt.

350 frt.
340 frtől 450 frt.
100 frtől 280 frt.

Concert-Pianók
Concert-Flügel
Használt zongorák

Videki megrendelések a legpontosabban teljesítenek
Csomagolás, darabonként 10 frt.
Jótállás 5 évig.

Metzner János

mű-asztalosnál
(szappanyuteczában az unitarius templom mellett)
a legnagyobb választékban
s legolcsóbb árban
kész polituros tölgy és fenyőfa
koporsók kaphatók.

Figyelemre méltó.

(363) Orvosi tekintélyek elismervényei és száz meg száz bizonyítvány magánosoktól tanúsítják a

görcs elleni óv-balsam

jeles hatású emésztéshány. gyomorgyengeség, gyomorgörös, puffadás, hányásinger, gyomorsikulás és cholérine bajokban.

E balsam ezen felül legbiztosabb szer VALTÓLÁZBAN. Egy önlemezes, pecsételt és 3 nyelven használati utasítással ellátott eredeti üveg ára 1 frt 50, fél üvegé 80 kr

Dr. Miller mohnövény-nedve.

Meglepő hatású hurut, gégelob, légcsőgyulladás, nyálkásság, idült köhögés, régi rekedtség, heveny- és idült tüdőhurut, vérhányás és mellszorulásban. Ezen mohnövény-nedv eredeti tégelyekben van, Nro. I. meglett emberek, és Nro. II. 4-5 éves gyermekek számára.

Egy eredeti üvegtégely ára használati utasítással együtt 50 kr.

Beküldetett.

Legyen szives egy tuczet tégelyt mohnövény-nedvvel utánvét mellett küldeni.

Eger, június 20-án 1871

BYDESKÚTY AMALIA,

az angol kisasszonyok zárdája főnöknője.

Szerműhely és fő-széküldési raktár Szentlélek-utca 105 szám Brassában.

Kolozsvárt valódi minőségben egyedül kapható dr. Hintz György és Binder K. gyógyszerházaiban, valamint Besztercén: Kelp F. és társánál; Szászvároson: Specht I. gyógyszerésznél; Csik-Szeredán: Winkler F.-nél; Déesen: Szathmári K.-nál; Fogarásban: Steinberg A. gyógyszerésznél; Gy-Szt.-Miklóson: Fröhlich E. gyógyszerésznél; Hosszafaluban: Jekelius A. gyógyszerésznél; Gyulafelhérvárt: Boos K.-nál; K.-Vásárhelyt: Lukács F.-nél; Brassóban: Jekelius F., Duschon I. Kugler F. gyógyszerészeknél; Földvárt: Folberth F. gyógyszer.; Medgyesen: Hintz A. gyógyszer.; Szászsebesen: Weissórd G. A.-nál; Nagy-Enyeden: Horváth F.-nél; Kőhalomban: Szentpéteri I.-nél; Rosnyón: Römer A.-nál; Segesvárt: Teutsch J. B.-nél; Seps-Szt.-Györgyön: Futak és társánál.

(3)

Javitott VIDACS Ekék

Erdélyország gazdasági viszonyaihoz alkalmazva kaphatók:

Jankó Vincze gépgyárában Kolozsvárt.

Nagyobb eke ára	18 forint.
Kissebb eke ára	17 "
Eketaliga ára	10 "

Továbbá készen kaphatók:

Szóró és tisztító rosták	65 forintért.
Törökbuza fejtők	45 és 65 "

Megrendelések elfogadottnak egyéb gazdasági gépekre is.

Ugyanott azonnal be adható egy kissebbféle cséplőgép, 3 hónapra 120 forintért.

Stein János könyvkereskedésében Kolozsvárt s általa minden könyvárusnál kapható:

MAGYAR POLGÁR NAGY NAPTÁRA 1872-dik szökő évre.

Szerkeszti K. PAPP MIKLÓS.

TARTALOM:

I. Naptárrész 1872-re. II. Szépirodalom, történet, természettudomány és közgazdasági rész. 1. A honvéd foglyok Szébenben. Költemény Medgyes Lajostól. 2. A kivégzett Török professor fogási naplója. Közli K. Papp Miklós. 3. Toma, román népballada. Közli Moldován Gergely. 4. Egy hadi ítélet 1849-ben, Koós Ferencztől. 5. Újabb adatok Lovassy László felségértési pöréhez. Közli K. Papp Miklós. 6. Tököllyné zászlója, elbeszélés Lukácsfytól. 7. Fehér Anna, népballada, közli Lukácsfy. 8. Mirabeau halála Louis Blanctól, fordította a számúzóttok lapjából a „L'Homme"-ból Tussai. 9. Széchy Mária levéltárából (1868). Közli Szilágyi Sándor. 10. Egy bál Mátyás királynál. 11. Egy román népvész naplója (1849-diki román népfelkelés történetéhez). Közli K. Papp Miklós. 12. A Kossuth-banquet Washingtonban (1852). 13. Szent György helyettese Langebeintől, fordította Szász Béla. 14. Egy léghajós. Elbeszélés Jóka Mórtól. 15. Bölcsődal, Petrus Jenőtől. 16. Az ó sánc szorosa, Orbán Balázstól. 17. Dalok Jankához, Sági Lajostól. 18. Darwin elmélete, Herman Ottótól. 19. A kádicsfalvi malom Székely népballada. Közli Szöcs Mihály. 20. A gazdálkodás- és takarékoságról, Janet Pál után Sági Lászlóné. 21. Nagypénteken, Indali Gy. 22. Nagy események dióhéjban. 23. Román népdalok. 24. A munkásokról, Sági Lászlótól. 25. Egy 1632-ik évi fali naptár, közli Jakab Elek. Egy igen érdekes esketés 1663-ból, közli P. Szathmári Károly. 27. A hasznosról és a becületről, Janet Pál után, Sági Lászlóné. 28. A természettudományok száz év előtt. 29. A csendestengeri vasut pálya. 30. A zsidók manája. 31. Egy pár szó a komlótermelésről. 32. Szesz finomító gyárak felállítás. 33. A sajtókészítésről. 34. Pár szó a trágyahulladékról. 35. A méter-mérték és súlyrendszer. 36. Bélyegilletékek. 37. Távirtd. 38. Posta. 39. Vasuti menetrendek. 40. A Királyhágón inneni vásárok. 41. Teljes tisztí czimtar a legújabb hivatalos adatok nyomán. 42. Hirdetések.

Tiszti czimtaral 1 frt 30 kr.

Czimtar nélkül 1 frt.

Erdélyi képes nagyobb naptár 1872-dik évre.

Tiszti czimtaral s érdekes tartalommal.

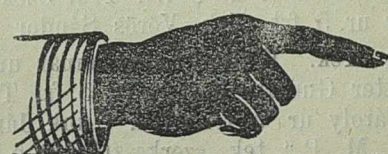
Ára 50 kr.

Közhasznu

Erdélyi Képes Naptár 1872-dik szökő évre.

Különös tekintettel a vásárok hibátlan kiadására. Sok képpel, tanulságos és mulattató olvasmányokkal.

Ára 26 kr.

Irodai fali naptár

katholikus és protestáns, görög-orsz és izraelita naptárral, bélyegilleték-táblákkal, a kolozsvári levélpósta indulása s érkezése, távirtd, kamat-számítás és árendát mutató táblákkal.

Különös tekintettel hivatali használatra.

Ára 30 kr. postán küldve 35 kr.